

Olsztyn, 5 grudnia 2018 r.

PS-I.431.6.2.2018

*Pan
Piotr Ryszard Feliński
Burmistrz Miasta i Gminy
Ruciane-Nida
Al. Wczasów 4
12-220 Ruciane-Nida*

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu Burmistrzowi treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Miasta i Gminy Ruciane-Nida, Al. Wczasów 4, 12-220 Ruciane-Nida, NIP: 849-10-01-236, REGON: 000530821, w siedzibie jednostki kontrolowanej oraz na obiektach cmentarnictwa wojennego na terenie gminy.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Piotr Ryszard Feliński – Burmistrz Miasta i Gminy Ruciane-Nida, wybrany w wyborach bezpośrednich, które odbyły się dnia 30 listopada 2014 r., urząd objął w dniu 8 grudnia 2014 r., tj. z chwilą złożenia ślubowania wobec Rady Miejskiej Ruciane-Nida.

[Dowód: akta kontroli str. 1-2]

- Artur Chudzik – Kierownik Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej, Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta i Gminy Ruciane-Nida (IGK), na zajmowanym stanowisku od 16 maja 2011 r. (do 31 maja 2015 r. nazwa komórki: Referat Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej).

[Dowód: akta kontroli str. 3-4]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, Wydział Polityki Społecznej, Oddział Budżetu, Planowania i Analiz, w składzie:

- Emilia Orzoł – inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 48/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję przewodniczącego zespołu kontrolnego, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.824.2018 z dnia 10 października 2018 r., która w dniu 10 października 2018 r. złożyła oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 5-6]

- Anna Cybulska – inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 111/2018 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolnego, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.825.2018 z

dnia 10 października 2018 r., która w dniu 10 października 2018 r. złożyła oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 7-8]

Termin kontroli: kontrola rozpoczęła się i zakończyła w dniu 15 października 2018 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 16 (2017/2018).

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena realizacji powierzonych Gminie Ruciane-Nida zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych.
- okres objęty kontrolą: od dnia rozpoczęcia realizacji zadań objętych Porozumieniem do dnia 15 października 2018 r.

Jednostka kontrolowana została poinformowana o przedmiotowej kontroli pismem nr PS-I.431.6.2.2018 z dnia 5 października 2018 r. W dniu kontroli jednostkę reprezentował Artur Chudzik - Kierownik Referatu IGK w Urzędzie Miasta i Gminy Ruciane-Nida, na mocy upoważnienia nr SE.0052.53.2018.DK z 12 października 2018 r., wydanego przez Sekretarza Gminy Ruciane-Nida, działającego na podstawie Zarządzenia Nr 01/2016 Burmistrza Miasta i Gminy Ruciane-Nida z 4 stycznia 2016 r. w sprawie powierzenia prowadzenia spraw w imieniu Burmistrza Miasta i Gminy Ruciane-Nida.

Przed rozpoczęciem czynności, kontrolujący okazali stosowne imienne upoważnienia, a także zapoznali z przedmiotem, zakresem oraz sposobem przeprowadzenia kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 9-12]

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2234 z późn. zm.), w związku z § 5 Porozumienia Nr PS-VII.5230.1.59.2018 zawartego w dniu 21 maja 2018 r. pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Ruciane-Nida w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych (Dz. Urz. woj. warm.-maz. poz. 2816 z 22 czerwca 2018 r.).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Urzędu Miasta i Gminy Ruciane-Nida ocenia się pozytywnie.

W wyniku przeprowadzonych czynności ustalono, że w okresie objętym kontrolą, zadania wynikające z przedmiotu kontroli, realizuje Referat Inwestycji, Gospodarki Komunalnej, Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska UMiG Ruciane-Nida. Po zapoznaniu się z przedłożonym Regulaminem Organizacyjnym jednostki, stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 40/2015 Burmistrza Miasta i Gminy Ruciane-Nida z dnia 12 maja 2015 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego UMiG Ruciane-Nida rozpoznano, że do zakresu działania ww. Referatu, zgodnie z § 28 ust. 4 pkt 4 ppkt 12 (4.4.12) należy: „Prowadzenie spraw z zakresu miejsc pamięci narodowej”. Komórka podlega bezpośrednio Burmistrzowi.

[Dowód: akta kontroli str. 13-20]

Obowiązki wynikające z powierzonych gminie zadań wykonuje _____ – inspektor na stanowisku ds. zasobów mienia gminnego oraz inwestycji komunalnych w Referacie IGK. Kontrolowane zadania w brzmieniu: „Prowadzenie spraw w zakresie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych”, zostały ujęte w zakresie obowiązków, czynności, uprawnień i odpowiedzialności, który pracownik przyjął do wiadomości i stosowania z datą 30 czerwca 2017 r. (część B ust. II pkt 2). Inspektor udzielał kontrolującemu informacji i wyjaśnień, a ponadto udostępniał niezbędne dokumenty objęte przedmiotem kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 21-25]

Z okazanej kontrolującemu dokumentacji wynika, że na stanowisku pracy prowadzona jest podteczka, wydzielona z teczki macierzystej, posiadająca metrykę spraw, oznaczona symbolem komórki organizacyjnej oraz symbolem i hasłem według jednolitego rzeczowego wykazu akt, tj. IGK.7045.1.2018 „Utrzymanie miejsc grzebalnych/Cmentarz wojenny 2018”. Z zakresu objętego kontrolą teczka zawiera m.in.: zapotrzebowanie na środki finansowe na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych w 2018 r. w wysokości 12.100 zł, korespondencję prowadzoną z Wydziałem Polityki Społecznej W-M UW w Olsztynie związaną z przejęciem w 2018 r. zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych, zawiadomienie Wydziału Finansów i Kontroli W-M UW w Olsztynie o zwiększeniu planu dotacji celowych o kwotę 7.000 zł w rozdz. 71035 na utrzymanie przez gminę grobów i cmentarzy wojennych, notatkę z rozeznania rynku na okoliczność udzielenia przez Gminę Ruciane-Nida zamówienia o wartości nie przekraczającej kwoty 6.000 euro, zlecenie wybranemu oferentowi prac na cmentarzach wojennych, korespondencję z Wydziałem Prawnym i Nadzoru W-M UW w Olsztynie dot. publikacji Porozumienia w wojewódzkim dzienniku urzędowym, protokół odbioru prac na grobach wojennych, fakturę wystawioną przez wykonawcę prac na kwotę 3.500 zł wraz z poleceniem przelewu, sprawozdanie z realizacji zadania dot. opieki nad grobami i cmentarzami wojennymi za I okres 2018 r. wraz z wymaganymi załącznikami.

W odrębnej podteczce, oznaczonej symbolem IGK.7041.1 i hasłem „Ewidencja cmentarzy na terenie samorządu/Cmentarze wojenne” (kat. „A”), zgromadzone są karty ewidencyjne kwatery i mogił wojennych wraz z załącznikami w postaci dokumentacji fotograficznej i mapek z zaznaczoną lokalizacją poszczególnych obiektów. Zgodnie z przedstawioną ewidencją na terenie gminy Ruciane-Nida znajdują się następujące obiekty grobownictwa wojennego z okresu I wojny światowej:

- cmentarz ewangelicki w Wejsunach z mogiłą zbiorową trzech żołnierzy niemieckich, mogiłą dwóch żołnierzy niemieckich oraz mogiłą dwóch nieznanym żołnierzy armii rosyjskiej,
- cmentarz komunalny przy ul. Cichej w Rucianem-Nidzie z kwaterą żołnierzy niemieckich i rosyjskich,
- dawny cmentarz ewangelicki przy ul. Leśnej w Rucianem-Nidzie z mogiłami żołnierzy niemieckich i rosyjskich oraz z mogiłą niemieckiego weterana z roku 1920 z charakterystycznym I-wojennym nagrobkiem w kształcie krzyża, której nie obejmuje przedmiotowe Porozumienie.
- mogiła zbiorowa żołnierzy rosyjskich przy ul. Nabrzeżnej w Rucianem-Nidzie, usytuowana na skraju lasu, przy drodze.

Prowadzenie ewidencji jest działaniem ciągłym, wobec czego pracownik odpowiedzialny za realizację powierzonych zadań zadbał o zaktualizowanie kart ewidencyjnych w stosunku do

wykonanych w 2017 r. prac remontowych, które polegały na wymianie i renowacji poszczególnych elementów ogrodzenia i krzyża na mogile zbiorowej żołnierzy rosyjskich z I wojny światowej przy ul. Nabrzeżnej w Rucianem-Nidzie oraz na renowacji ławek znajdujących się w obrębie kwatery wojennej z okresu I wojny światowej przy ul. Cichej w Rucianem-Nidzie. Karty posiadają stosowny opis (zakres prac, data ich wykonania, źródła finansowania) wraz z dokumentacją fotograficzną ilustrującą stan przed i po wykonaniu prac na tych obiektach. Jeden komplet kart został przesłany do W-M UW w Olsztynie.

Do kart z grobami wojennymi położonymi na obszarze cmentarzy wyznaniowych oraz cmentarza komunalnego, dołączono archiwalne karty cmentarzy z 1987 r., zawierające adnotację o znajdujących się w ich obrębie grobach wojennych z czasów I wojny światowej.

Zgodnie z przedstawioną ewidencją, nadzorowi konserwatorskiemu na podstawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomości województwa warmińsko-mazurskiego, podlega nieczynny cmentarz ewangelicki w Wejsunach, na terenie którego znajdują się pochówki żołnierzy armii niemieckiej i rosyjskiej z I wojny światowej oraz cmentarz komunalny (dawny ewangelicki) przy ul. Cichej w Rucianem-Nidzie z kwaterą wojenną żołnierzy niemieckich i rosyjskich z I wojny światowej. Kontrolującym udzielono wyjaśnień, że z uwagi na charakter zaplanowanych i prowadzonych prac w badanym okresie, nie zachodziła potrzeba dokonywania uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

[Dowód: akta kontroli str. 26-27]

Zadania będące przedmiotem kontroli kontrolowana jednostka przejęła na mocy Uchwały Nr LIV/456/2018 Rady Miejskiej Ruciane-Nida z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie przyjęcia zadań z zakresu administracji rządowej. Na tej podstawie Burmistrz Miasta i Gminy Ruciane-Nida w dniu 21 maja 2018 r. zawarł z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim Porozumienie Nr PS-VII.5230.1.59.2018, a określone w nim środki finansowe w kwocie 7.000 zł wpłynęły na konto UMiG Ruciane-Nida w dniu 1 czerwca 2018 r.

[Dowód: akta kontroli str. 28-29]

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przez pracownika UMiG Ruciane-Nida, w 2018 r. pracami porządkowo-pielęgnacyjnymi, w ramach przedmiotowego Porozumienia, objęto wszystkie obiekty cmentarnictwa wojennego znajdujące się na terenie gminy. Bieżące prace porządkowe zlecono firmie „...” w Rucianem-Nidzie na podstawie pisma nr IGK.7045.1.2018 z dnia 8 czerwca 2018 r. Prace obejmują m.in. pielęgnację trawników, wywóz nieczystości poza teren obiektów, oczyszczanie terenów z samosiewów drzew i krzewów, wycinkę suchych drzew i krzewów, zmiatanie dróg umocnionych i przejść między mogiłami. Wykonywane są one w zależności od występujących potrzeb. Zleceniobiorca zapewnia niezbędne do realizacji zadania narzędzia, sprzęt oraz materiały, a także środek transportu.

Zgodnie ze zleceniem, płatność za utrzymanie porządku i czystości na obiektach wojennych oraz wokół nich, następuje w dwóch etapach:

- etap I (obejmujący okres od początku realizacji zadania do 31 sierpnia 2018 r.) – 3.500 zł,
- etap II (obejmujący okres od 1 września 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.) – 3.500 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 26-27; 30]

W toku kontroli ustalono, że z dotacji Wojewody przekazanej na realizację w 2018 r. zadań z zakresu bieżącego utrzymania grobów i cmentarzy wojennych w kwocie 7.000 zł, na dzień

kontroli wykorzystano 3.500 zł (50%). W ramach tych środków uregulowano należność za I etap prac, zgodnie ze zleceniem nr IGK.7045.1.2018 z dnia 8 czerwca 2018 r. W celu udokumentowania wydatków poniesionych w kontrolowanym zakresie z budżetu Wojewody, zespołowi kontrolnemu przedstawiono fakturę nr 04/08/18 z dnia 29 sierpnia 2018 r. wystawioną przez firmę Kameleon z Rucianego-Nidy za sprzątanie cmentarzy wojennych na kwotę 3.500 zł. Środki finansowe przekazano na rachunek bankowy wykonawcy w dniu 10 września 2018 r., po protokolarnym odbiorze prac potwierdzających należyte ich wykonanie.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że dowody księgowe zostały opisane stosownie do § 3 ww. Porozumienia, tj. wskazano źródła finansowania, sprawdzono i podpisano przez osoby uprawnione pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, zatwierdzono do wypłaty oraz opłacono.

[Dowód: akta kontroli str. 30-35]

Zgodnie z Porozumieniem Nr PS-VII.5230.1.59.2018 z dnia 21 maja 2018 r. sprawozdanie merytoryczno-finansowe z realizacji zadań w nim określonych, następuje w dwóch terminach: do dnia 15 września 2018 r. i do dnia 15 stycznia 2019 r. Jednostka kontrolowana dopełniła obowiązku rozliczenia powierzonego zadania, nadając w terminie (data nadania 10.09.2018 r., data wpływu 11.09.2018 r.) pisemne sprawozdanie okresowe I z wykonania zadania w zakresie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych w 2018 r., które przyjęto bez zastrzeżeń pod względem formalno-rachunkowym, a także merytorycznym, po uzupełnieniu daty wykonania zdjęć dołączonych do sprawozdania, obrazujących stan po przeprowadzeniu prac.

[Dowód: akta kontroli str. 36-38]

Kontrolujących poinformowano, że bieżący nadzór nad stanem utrzymania miejsc spoczynku ofiar działań wojennych pełni pracownik odpowiedzialny za powierzone zadania. Nie był sprawowany jakikolwiek patronat społeczny nad miejscami pochówków, np. przez organizacje społeczne czy kombatanckie, natomiast uczniowie miejscowych szkół porządkują groby wojenne przed dniem 1 listopada, w ramach akcji sprzątania cmentarzy. Z obserwacji wynika, że groby wojenne są odwiedzane przez turystów, a także przez mieszkańców, którzy okolicznościowo, w okresie przed dniem Wszystkich Świętych, składają wiązanki i zapalają znicze.

[Dowód: akta kontroli str. 26-27]

W dniu kontroli, w obecności pracownika realizującego powierzone zadania, przeprowadzono oględziny wszystkich obiektów cmentarnictwa wojennego zlokalizowanych na terenie gminy Ruciane-Nida. W wyniku przeprowadzonej wizytacji stwierdzono, że pomimo pory roku utrudniającej utrzymanie obiektów w czystości, są one uporządkowane, a teren wokół nich wykoszony i wygrabiony. Kontrolujący lustrując poszczególne obiekty wskazali, by w miarę dostępnych środków finansowych, uczytelnić inskrypcje na nagrobkach, których wymagają obiekty cmentarnictwa wojennego znajdujące się na terenie miasta Ruciane-Nida przy ul. Cichej i Leśnej oraz w Wejsunach.

[Dowód: akta kontroli str. 39-44]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe oceny i wnioski, wnoszę jedynie o przeprowadzenie działań, stosownie do możliwości oraz w uzgodnieniu z organem konserwatorskim, w zakresie uwidocznienia inskrypcji na betonowych nagrobkach na kwaterze i mogiłach wojennych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Artur Chojecki